

Omagiile mele, Domnule Profesor!

Piosul nostru omagiu de respect și recunoștință pentru pasiune și dăruire, pentru înțelepciune și înțelegere, pentru conștiinciozitate și personalitate, la acest ceas aniversar, este adresat unui om special – profesorului universitar Ion Niculiță. Pe parcursul a peste jumătate de veac dăruiește studenților și colegilor de facultate, cunoștințe și deprinderi, energie și pasiune, bucurie și speranță. Este un om deosebit, cu spirit avangardist și independent, deschis dialogului, liber în gândire, plin de optimism și de poftă de viață. Cu o detașare iertătoare față de cei care au greșit, cu un spirit neliniștit, dar cu harul de a-i liniști pe alții, s-a afirmat ca personalitate distinctă, s-a impus treptat în știință și educație.

Și-a consacrat viața activității didactice și cercetării științifice. Este o autoritate în domeniu. Om de o vastă cultură, cu un

permanent umor subtil, câteodată sarcastic, a reușit în toate datorită abnegației și muncii creatoare. Prin cultul pe care îl are pentru știință, educație, el și-a creat avere spirituală, popularitate printre colegi și studenți, și-a câștigat un loc de frunte în istoria arheologiei. Savantul, prin opera sa scrisă, prin însăși personalitatea sa, a sugerat întotdeauna adevărul că între știință și educație limitele sunt doar convenționale, că fără știință nu există educație. Ca un reprezentant de frunte al științei istorice, strălucește ca cercetător, luminează ca profesor, aducându-și contribuția valoroasă la dezvoltarea arheologiei ca știință, la evoluția sistemului educațional, inclusiv cel muzeografic. Decenii de-a rândul își desfășoară activitatea în climatul intelectual al Facultății de Istorie a Universității de Stat din Moldova. A fost acel care a

Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2007. Prof. Ion Niculiță la sesiunea științifică a muzeului.

Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2015. Prof. Ion Niculiță la o lansare de carte.

contribuit la crearea unei atmosfere de cult istoric, a dat facultății faima de focar de educație, de aleasă simțire și faptă românească. La facultate are o viață plină de realizări și satisfacții.

Este unul dintre pionierii arheologiei moldovenești, în această specialitate pe care o urmează exemplar, străbătând toată ierarhia științifică și didactică, ajungând profesor universitar. Se distinge printr-o activitate îndelungată, prin excelente calități de organizator, călăuzitor. Este unul dintre cei mai erudiți și stimați profesori pe care i-a avut facultatea. Ca profesor s-a impus cu o autoritate remarcabilă prin pasiune, entuziasm, spirit organizatoric, dăruire totală, perseverență. Distins profesor și ilustru arheolog, este și un valoros cercetător. Este o referință pentru arheologia moldovenească. A promovat o nouă filozofie în abordarea cercetării arheologice prin proiecte și programe. A transformat siturile arheologice în mari șantiere-școală. Ca cercetător este un exemplu de muncă asiduă, omenie și demnitate morală pentru numeroșii săi elevi,

răspândiți astăzi pe toate continentele. S-a remarcat întotdeauna prin căldura, sinceritatea și fermitatea convingerilor pe care le împărtășește altora.

Este o prezență activă în revistele de specialitate din țară și din străinătate, în care publică numeroase articole și studii. Numele lui stă pe coperta mai multor monografii apărute la edituri din țară și din afara țării, contribuind într-un mod substanțial la dezvoltarea științei. Este un valoros autor de manuale. Stăpân pe multiple cunoștințe de specialitate, le-a transmis cu mult har studenților. Autor al unor cursuri universitare de referință, el a pus la dispoziția studenților sistematice și convingătoare lucrări – suport pentru însușirea cursurilor universitare.

Departate de a-i minimaliza locul și rolul în arheologie, este necesar să afirmăm că nu este omul unui singur domeniu. Aparține și breslei muzeografice, portretul lui profesional fiind completat și de aspectul muzeografic. El se numără printre oamenii de știință care, în Republica Moldova, au determinat, au stimulat și

au contribuit la dezvoltarea muzeologiei. Vrednicul și venerabilul profesor a avut un rol major în profesionalizarea sectorului muzeografic. Este unul din ctitorii domeniului muzeografic, depunând efort și energie pentru afirmarea învățământului muzeal, pentru organizarea muzeelor universitare. Un capitol important al preocupărilor sale muzeografice l-a constituit învățământul muzeal. A impulsionat introducerea unor cursuri de muzeologie la Facultatea de Istorie a Universității de Stat din Moldova. Fiind decanul facultății în perioada 1992-2002, l-a adus la Chișinău, la Universitate, în calitate de profesor universitar asociat, pe cunoscutul muzeolog român Simion Gavrilă. Se cunoșteau din 1990. Împreună au organizat primele cursuri de muzeografie la facultatea noastră. Profesorul I. Niculiță înțelegea necesitatea pregătirii specialiștilor în domeniul muzeologiei. La solicitarea profesorului I. Niculiță au fost organizate prelegeri, cursuri, seminare, practica muzeistică, practica de documentare în cele mai prestigioase muzee ale României, precum și întâlniri, conferințe cu distinși muzeologi români și străini. Demersul în lumea muzeală a României s-a concretizat și în organizarea conferințelor științifice naționale și internaționale, în stagii de documentare pentru studenți și doctoranzi în instituțiile românești din domeniul patrimoniului. Casă pentru profesorul I. Niculiță și discipolii lui a devenit Institutul de Cercetări Eco-Muzeale din Tulcea. Mereu inspirat

Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2016. Prof. Ion Niculiță la vernisarea expoziției „Davele Moldovei”.

de idei generoase, profesorul I. Niculiță a reușit, în anii 1995-1996, să organizeze, în cadrul Facultății de Istorie, o grupă de studenți, specializată în istorie-muzeografie. Începând cu anul de studii 2005-2006, datorită insistenței lui, pentru prima dată, la Facultatea de Istorie, a fost înmatriculată prima grupă de studenți pentru o specialitate nouă – Muzeografie. Profesor desăvârșit, a susținut și a promovat ideea necesității păstrării în așezăminte muzeale a valorilor culturale care asigură autoidentificarea și continuitatea în dezvoltarea societății și a personalității. Are o atitudine favorabilă față de muzee și muzeografi. Această atitudine prielnică se manifestă în mod special în relația cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei, în care își fac meseria unii din discipolii săi, care cu orice ocazie îi exprimă grațitudine și recunoștință.

Omagiile mele, Domnule Profesor!

Dr. hab. Elena Ploșnița, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova